

Dosarul nr. 2ra-2115/18

prima instanță, Jud. Cahul, sediul central: D. Fujenco
instanța de apel, Curtea de Apel Cahul: R. Petrov, T. Berdilă, I. Dănăilă

ÎNCHEIERE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Victor Burduh

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Panisco Alexandr, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Panisco Alexandr împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat de organele de urmărire penală,

împotriva deciziei din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Panisco Alexandr, admis apelul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, casată hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central și emisă o nouă hotărâre, prin care s-a încetat procesul din motiv că într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri a fost emisă o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă,

c o n s t a t ă:

La 15 noiembrie 2016, Panisco Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat de organele de urmărire penală.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 17 decembrie 2014 a fost reținut și plasat în izolatorul de detenție preventivă a Inspectoratului General de Poliție mun. Chișinău de către ofițerul de urmărire penală al SUP CE DPF al MAI, Isac Igor, în baza procesului-verbal de reținere emis în cauza penală nr. 2014870119.

Prin ordonanța din 06 martie 2015 a procurorului în Secția de conducere a urmăririi penale în organele centrale al MAI a SV a Procuraturii Generale, Vitalie Codreanu, a fost scos de sub urmărire penală.

Reclamantul a considerat că dînsul în lipsa unor probe pertinente și fără careva motiv rezonabil a fost tras ilegal la răspundere penală.

A menționat că, în perioada cât s-a aflat sub urmărire penală a avut de suferit umilință, soția și copiii minori fiind martorii reținerii lui pe timp de noapte, iar din cauza că a fost pus sub învinuire a fost și suspendat din funcție, dînsul activând în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră.

În urma acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală, dânsul a fost prejudiciat material, suportând cheltuieli de transport pentru deplasarea la oficiul organului de urmărire penală.

Prin prezenta cerere de chemare în judecată, reclamantul Panisco Alexandr a solicitat încasarea din contrul bugetului de stat în beneficiul său a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu material și sumei de 5 000 euro – prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cahul, a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central, acțiunea a fost admisă parțial, încasându-se din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției și Ministerul Finanțelor în beneficiul lui Panisco Alexandr suma de 7000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de fond a constatat că acțiunea lui Panisco Alexandr este parțial întemeiată sub aspectul daunelor morale pretinse, astfel instanța a apreciat că suma de 7 000 lei cu titlu de prejudiciu moral reprezintă o reparație suficientă și proporțională cu prejudiciul cauzat lui Panisco Alexandr. În privința prejudiciului material, prima instanță a respins acțiunea, constatând netemeinicia acesteia, suportarea prejudiciului nefiind demonstrată prin probe pertinente și concludente.

Prin decizia din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, apelul declarat de către Panisco Alexandr a fost respins, iar apelul declarat de către Ministerul Justiției a fost admis, casată hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul și emisă o nouă hotărâre prin care s-a încetat procesul civil la acțiunea lui Panisco Alexandr împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat de organele de urmărire penală, din motiv că într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Instanța de apel a constatat că, anterior intentării prezentei cauze, Panisco Alexandr a mai adresat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului cauzat de organele de urmărire penală, care prin hotărârea din 10 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cahul, modificată prin decizia din 25 mai 2017 a Curții de Apel Cahul a fost admisă parțial, fiind încasată suma de 7 000 lei cu titlu de prejudiciu material și 20 000 lei – prejudiciu moral.

A considerat instanța de apel drept neîntemeiat argumentul lui Panisco Alexandr referitor la faptul că prezentul litigiu are un alt obiect decât cel al acțiunii anterioare, apreciind că ambele acțiuni au unul și același obiect – repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite comise în cauza penală nr. 2014870119, sunt bazate pe prevederile aceleiași norme de drept - art. 3 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, și părțile fiind aceleași.

La 06 august 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (4) Cod de procedură civilă, Panisco Alexandr, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, cu remiterea cauzai în instanța de apel pentru rejudecare în fond.

În motivarea recursului, Panisco Alexandr a indicat că instanța de apel eronat a constatat că dânsul repetat s-a adresat cu aceleași cerințe în judecată, susținând că anterior obiectul litigiului a constituit repararea prejudiciului cauzat prin reținerea și arestarea ilegală, iar prezentul litigiu are ca obiect repararea prejudiciului cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală. Astfel, a menționat recurentul că cauza dată este una diferită de cea anterioară, prin urmare cerințele din prezenta speță nu constituie obiect al altui litigiu.

La 13 septembrie 2018, în adresa intimațiilor Ministerul Justiției și Procuratura Generală a fost expediată copia recursului declarat de către Panisco Alexandr, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Panisco Alexandr este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Panisco Alexandr nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, în privința cărora s-a expus instanța ierarhic inferioară.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că anterior obiectul litigiului a constituit repararea prejudiciului cauzat doar pentru reținerea și arestarea ilegală în cadrul cauzei penale, or, prin hotărârile pronunțate în cauza civilă anterioară s-a dispus repararea prejudiciului atât moral, cât și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală efectuate în cadrul unuia și aceluiași dosar penal nr. 2014870119. Mai mult ca atât, prejudiciul material solicitat în cauza civilă anterioară constituie cheltuielile pentru asistența juridică acordată pe parcursul tragerii la răspundere penală, nu numai la momentul reținerii, iar în motivarea cauzării prejudiciului moral în prezenta cauză recurentul-reclamant expres indică umilința suportată la momentul reținerii sale pe timp de noapte, martori fiind soția și copiii minori.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Cod de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Panisco Alexandr, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Panisco Alexandr, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh